

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

MIGRACE

Přehled aktualit v oblasti migrace

Za období od 1. 1. do 31. 1. 2019

Migrace č. 02/2019

únor 2019

autoři: Eva Sochorová, Martin Kuta, Helena Paldusová

Obsah:

EVROPSKÁ KOMISE Občanství a víza pro investory	4
EVROPSKÝ PARLAMENT Brexit: vízový režim se Spojeným královstvím	4
VNĚJŠÍ ROZMĚR Zpráva UNHCR za rok 2018	5
PŘEHLED STATISTIK ŽADATELŮ O MEZINÁRODNÍ OCHRANU	7

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: MIGRACE
Název: Přehled aktualit v oblasti migrace	Typ řady: online, ISSN 2533-4166
Autoři: Sochorová, E., Kuta, M., Paldusová, H.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=13
Číslo: Migrace č. 02/2019	První vydání řady: červen 2015
Datum: 1. – 31. leden 2019	Frekvence vydání řady: měsíčně
Klíčová slova:	Zaměření: přehled aktuálních informací k problematice migrace
Migrace; přehled; statistika; občanství; vízum;	Jazyk: CZ
investice; Brexit; UNHCR; rozvoj; spolupráce; zóna;	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4,
volný; obchod	118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
Oddělení komunikace a vzdělávání	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Obsah

EVROPSKÁ KOMISE	4
Občanství a víza pro investory	
EVROPSKÝ PARLAMENT	4
Brexit: vízový režim se Spojeným královstvím	
VNĚJŠÍ ROZMĚR	5
Zpráva UNHCR za rok 2018	
PŘEHLED STATISTIK ŽADATELŮ O MEZINÁRODNÍ OCHRANU	7

EVROPSKÁ KOMISE

Občanství a víza pro investory

Evropská komise dne 23. ledna představila *Zprávu Režimy občanství pro investory a režimy pobytu pro investory v Evropské unii*,¹ v níž se zabývá **režimy občanství pro investory ("zlaté pasy") a režimy pobytu pro investory ("zlatá víza") a jejich riziky**. Jsou to nástroje, které umožňují investorům získat výměnou za investice zjednodušeným způsobem občanství nebo povolení k pobytu v členských státech EU. V současné době mají tři členské státy (Bulharsko, Kypr a Malta) režimy občanství pro investory a dvacet členských států (včetně ČR) režimy pobytu pro investory. Tyto režimy dopadají i na ostatní členské státy, protože s občanstvím členského státu investor současně získává občanství Unie se všemi právy, která k němu patří, zejm. pak právem na volný pohyb. Určitý rozsah těchto práv je pak spojen i s povolením k pobytu v členském státě. Předkládaná zpráva zkoumá stávající režimy a zabývá se hlavními obavami a riziky, které jsou s nimi spojeny. Jako **hlavní rizikové oblasti spojené s těmito režimy vidí Komise bezpečnost, praní peněz, korupci, obcházení předpisů EU a daňové úniky**. Z dostupných údajů navíc vyplývají závažné nedostatky, pokud jde o **transparentnost a správu těchto režimů**: chybí zejména údaje o přijatých, schválených a zamítnutých žádostech a neexistují mechanismy pro spolupráci členských států v oblasti těchto režimů (např. pokud jde o bezpečnostní prověrky). Trend zavádět tyto režimy se navíc rozšiřuje i ve třetích zemích, včetně kandidátských a potenciálních kandidátských zemí a zemí, které mají s EU bezvízový styk. Komise bude podporovat zlepšení transparentnosti a správy těchto režimů a sledovat opatření, která v této oblasti přijmou členské státy. Rovněž bude monitorovat problematiku souladu těchto režimů s právními předpisy EU a v případě potřeby přijme opatření.

EVROPSKÝ PARLAMENT

Brexit: vízový režim se Spojeným královstvím

Dne 29. ledna 2019 byl výborem Evropského parlamentu pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) projednán *návrh nařízení, kterým se v souvislosti s vystoupením Spojeného království z Unie mění nařízení Rady (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni*. **Výbor LIBE návrh jednomyslně schválil.**²

Návrh předložila Evropská komise v listopadu 2018 v rámci připravenosti na výstup Spojeného království z EU. **Návrh zařazuje Spojené království na seznam třetích zemí s bezvízovým stykem pro krátkodobé pobyty** (pobyty do 90 dnů během jakéhokoli období 180 dnů). Podle tohoto návrhu by státní příslušníci Spojeného království, kteří jsou britskými občany³, měli být zařazeni na seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou osvobozeni od vízové povinnosti při vstupu na území členských států v souladu se zásadou reciprocity.

¹ Evropská komise: Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Režimy občanství pro investory a režimy pobytu pro investory v Evropské unii. COM/2019/12 final. Eur-lex.europa.eu [online], 23. ledna 2019 [cit. 2019-02-22]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52019DC0012>

² Evropský parlament: Visa-free access to the EU for UK nationals and to the UK for EU nationals. Europa.eu [online], 29. ledna 2019 [cit. 2019-02-21]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/news/cs/press-room/20190129IPR24504/visa-free-access-to-the-eu-for-uk-nationals-and-to-the-uk-for-eu-nationals>

³ Pojem státní příslušník Spojeného království zahrnuje mimo britských občanů také další kategorie jako např. britští občané v zámoří, poddaní britské koruny, osoby pod britskou ochranou, občané britských zámořských území.

VNĚJŠÍ ROZMĚR

Zpráva UNHCR za rok 2018

Dne 30. ledna představil Vysoký komisař OSN pro uprchlíky *zprávu o uprchlících a migrantech přichozích do Evropy za období leden – prosinec 2018*⁴. Mezi hlavními zjištěními zpráva uvádí, že v první polovině roku bylo migračnímu tlaku nejvíce vystaveno Řecko, ve druhé polovině Španělsko. Navzdory tomu, že **počty přichozích do Evropy jsou nejnižší za posledních pět let, počty úmrtí v průměru vzrostly**. V roce 2018 ve Středozezemním moři zahynulo 2 275 osob, což je v průměru 6 osob denně. **Osoby zachráněné libyjskou pobřežní stráží a vyloděné v Libyi čelí detenci ve špatných podmínkách** (omezený přístup k potravinám, šíření nemocí). To vedlo k tomu, že plavidla s uprchlíky a migranty směřují na Maltu a do Itálie tak, aby se vyhnuly libyjské pobřežní stráží a proto se v roce 2019 očekává, že tento trend bude pokračovat. Oproti předchozímu roku se **v centrálním Středomoří počet úmrtí na moři snížil o polovinu, avšak míra úmrtí na počet osob pokoušejících se o překročení moře vysoce vzrostla** – např. z Libye se v roce 2017 jednalo o 1 úmrtí na 38 přichozích, v roce 2018 o 1 úmrtí na 14 přichozích. Na trase do Španělska se počet obětí oproti roku 2017 zvýšil čtyřnásobně. Na trase přes západní Balkán zaznamenala vysoký počet přichozích také Bosna a Hercegovina (24 100 uprchlíků a migrantů). Zpráva také uvádí, že je pravděpodobné, že **tyto trendy budou v roce 2019 pokračovat** vzhledem k tomu, že příčiny migrace jako porušování lidských práv, ozbrojené konflikty a chudoba zůstávají nevyřešeny. UNHCR vyzývá státy, aby:

- nezadržovaly a nenavracely zadržené osoby do sousedních států, aniž by jim umožnily žádat o azyl nebo posoudily jiné humanitární potřeby,
- posílily ochranu migrujících dětí,
- poskytly podporu obětem sexuálního a genderově podmíněného násilí a
- umožnily přístup k bezpečným a legálním cestám jako alternativy k nebezpečným cestám.

Zpráva také zmiňuje **pozitivní aspekty** jako přesídlování uprchlíků z Libye prostřednictvím záchranného tranzitního mechanismu zřízeného v Nigeru, zřízení shromažďovacího a odesílacího zařízení v Tripolisu, které umožňuje jiné alternativy k zajištění osob, a relokace osob některými členskými státy EU.

Mezi hlavní opatření, jež by měla být provedena, řadí zpráva **rychlé zřízení koordinované a předvídatelné regionální odezvy na záchranu na moři včetně většího sdílení odpovědnosti**.⁵

Pokračující implementace opatření *Africa-Europe Alliance*

Dne 9. února podepsal komisař pro mezinárodní rozvojovou spolupráci Neven Mimica v etiopské Addis Abeba dohodu s Lesothem o poskytnutí 225 milionů EUR na investice do tvorby pracovních míst a stability. Vedlejším produktem prosperity bude také posilování provázanosti rozvoje a bezpečnosti. Finanční prostředky jsou poskytnuty v rámci *Africa-Europe Alliance*, která byla spuštěna v loňském roce a má směřovat k posílení hospodářské spolupráce mezi oběma kontinenty, posílení investic a zaměstnanosti.⁶

---

⁴ UNHCR: *Desperate journeys: Refugees and migrants arriving in Europe and at Europe's borders January – December 2018*. unhcr.org [online], 29. ledna 2019 [cit. 2019-02-22]. Dostupné z: <https://www.unhcr.org/desperatejourneys/>

⁵ Opatření by měla zahrnovat: zvýšení záchranných kapacit, specifikovaná a předvídatelná místa vylodění, více solidarity a podpory pro státy s nejvíce přichozími uprchlíky a migranty, zlepšení přístupu k bezpečným a legálním cestám, ochranu dětí bez doprovodu a obětí sexuálního a genderově podmíněného násilí, přísnější opatření proti pachatelům trestných činů proti uprchlíkům a migrantům včetně obchodování s lidmi a převaděčství.

⁶ *State of the Union 2018: Towards a new 'Africa - Europe Alliance' to deepen economic relations and boost investment and jobs*. Europa.eu [online], 12 September 2018 [cit. 2019-02-28]. Dostupné z:

Během této návštěvy došlo také ke **spuštění obchodního monitorovacího centra Africké unie (AU)**. Centrum je společný projekt EU, AU a Mezinárodního obchodního centra. Monitorovací obchodní centrum by mělo napomoci k vytvoření celoafričké zóny volného obchodu. Smyslem centra je poskytnout statistickou základnu informací o obchodní výměně mezi jednotlivými státy, podchytit možnosti dalšího růstu a potenciálu a upozornit na možnosti zavádění nových opatření pro posílení vzájemného obchodu. EU se na vzniku centra podílela finančním příspěvkem ve výši 4 milionů EUR právě v rámci *Africa-Europe Alliance*.⁷

---

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-5702_en.htm.

⁷ Africa-Europe Alliance: EU supports the new African Union Trade Observatory. Europa.eu [online], 9 February 2019 [cit. 2019-02-28]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-890_en.htm.

PŘEHLED STATISTIK ŽADATELŮ O MEZINÁRODNÍ OCHRANU

Eurostat aktualizuje údaje o počtu žadatelů o mezinárodní ochranu na měsíčním základě. Data jsou dodávána jednotlivými statistickými úřady členských států. Liší se proto dostupnost dat pro jednotlivé země; data by měla být postupně poskytována a doplňována.⁸

Údaje o počtu žadatelů o mezinárodní ochranu v zemích EU jsou zobrazeny v tabulce 1 (k věkové struktuře žadatelů o azyl viz graf 1; k počtu žadatelů podle pohlaví viz graf 2).

Tabulka 1 Počet žadatelů o mezinárodní ochranu EU28 (02.2018–01.2019)

Země/měsíc	02.2018	03.2018	04.2018	05.2018	06.2018	07.2018	08.2018	09.2018	10.2018	11.2018	12.2018	01.2019	Součet
EU28	49 080	50 435	50 105	53 215	52 505	56 490	52 550	52 370	60 825	56 640	24 880	29 295	588 390
Belgie	1 590	1 780	1 515	1 790	1 550	2 115	2 195	2 325	2 595	1 935	1 250	2 765	23 405
Bulharsko	70	85	95	85	100	150	350	315	490	350	285	145	2 520
Česká republika	115	130	120	135	125	150	135	145	150	180	:	:	1 385
Dánsko	240	270	230	245	240	310	330	330	310	270	:	:	2 775
Estonsko	0	5	10	5	0	30	10	10	10	5	5	:	90
Finsko	300	310	265	310	325	375	425	430	475	430	465	:	4 110
Francie	9 120	9 035	9 665	9 535	9 590	10 225	9 965	9 055	12 060	10 470	:	:	98 720
Chorvatsko	70	120	35	55	75	60	105	55	100	35	40	:	750
Irsko	290	375	220	220	235	300	325	365	375	310	:	:	3 015
Itálie	5 940	5 995	4 545	5 135	5 330	4 455	2 370	3 235	3 635	3 585	2 655	:	46 880
Kypr	400	540	410	505	540	560	720	900	1 055	995	:	:	6 625
Litva	15	10	30	35	30	50	55	45	40	45	30	:	385
Lotyšsko	20	15	10	10	15	30	15	10	20	10	15	:	170
Lucembursko	135	140	140	155	160	245	230	215	190	250	:	:	1 860
Maďarsko	60	50	50	65	45	55	25	30	40	35	40	45	540
Malta	125	135	150	140	180	155	175	225	265	250	:	:	1 800

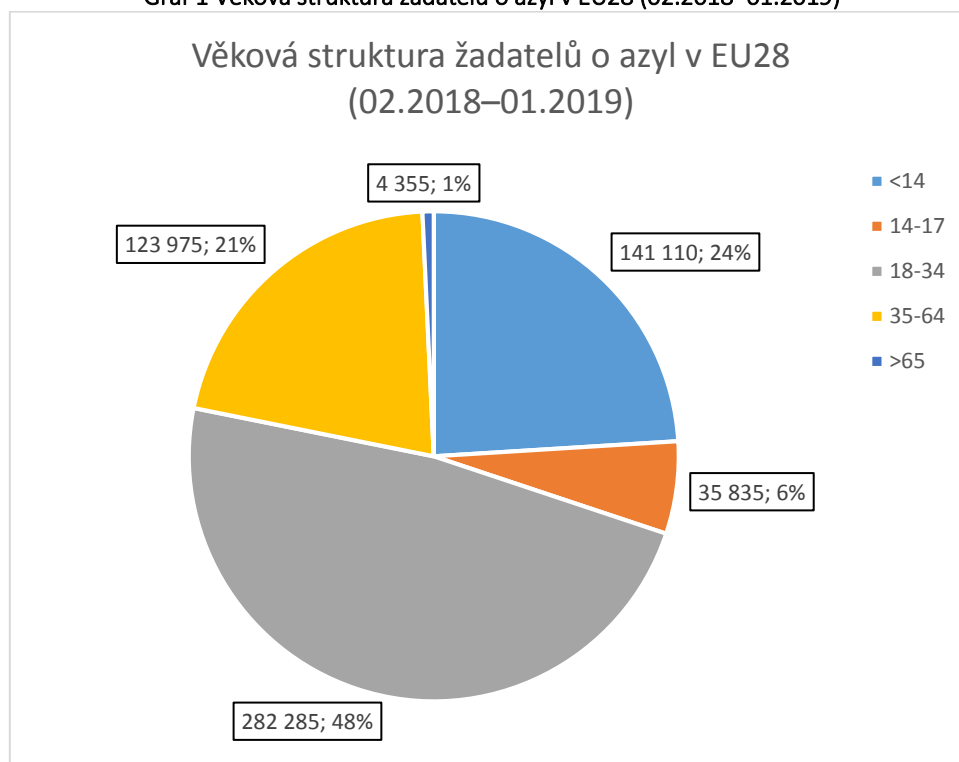
⁸ Eurostat: Asylum and first time asylum applicants by citizenship, age and sex Monthly data (rounded) [aktualizováno 2019-02-26, citováno 2019-02-28]. Dostupné [ZDE](#).

Přehled aktualit v oblasti migrace za období od 1. 1. do 31. 1. 2019

Země/měsíc	02.2018	03.2018	04.2018	05.2018	06.2018	07.2018	08.2018	09.2018	10.2018	11.2018	12.2018	01.2019	Součet
Německo	15 825	15 795	14 760	13 910	15 185	17 050	16 560	14 215	16 080	15 175	10 540	17 015	182 110
Nizozemsko	1 460	1 620	1 675	1 790	1 515	2 285	2 490	2 640	2 535	2 180	2 085	2 160	24 435
Polsko	275	355	365	350	355	365	280	325	425	325	285	305	4 010
Portugalsko	90	100	70	85	60	135	110	150	150	135	120	:	1 205
Rakousko	1 200	1 305	1 020	1 100	985	1 165	1 070	1 075	1 085	1 030	870	:	11 905
Rumunsko	120	80	185	130	165	165	195	280	220	205	:	:	1 745
Řecko	4 060	4 535	5 270	5 835	5 735	6 040	5 130	6 035	7 310	7 060	:	:	57 010
Slovensko	10	10	10	30	10	10	5	15	15	15	10	:	140
Slovinsko	225	130	275	365	265	285	380	255	200	170	150	205	2 905
Spojené království	2 735	2 980	2 610	2 865	2 960	3 390	3 075	3 250	3 340	3 880	:	:	31 085
Španělsko	2 905	2 905	4 810	6 665	5 085	4 455	3 875	4 645	5 645	5 580	4 330	6 655	57 555
Švédsko	1 685	1 640	1 565	1 660	1 645	1 890	1 950	1 805	2 010	1 745	1 700	:	19 295

Graf 1 Věková struktura žadatelů o azyl v EU28 (02.2018–01.2019)

Graf 2 Počet žadatelů o azyl v EU28 dle pohlaví žadatele (02.2018–01.2019)

